

Riktlinjer för pedagogisk karriärstege vid Högskolan i Skövde

Dessa riktlinjer har fastställts av fakultetsnämnden 2020-12-02 och träder i kraft samma datum. De ersätter riktlinjer från 2019-09-11 med dnr HS 2019/754.

Dnr HS 2021/43

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
1.1 PEDAGOGISK KARRIÄRSTEGE VID HÖGSKOLAN I SKÖVDE	2
1.2 PEDAGOGISK SKICKLIGHET OCH AKADEMISKT LÄRARSKAP	2
2. DEN PEDAGOGISKA KARRIÄRSTEGENS UPPBYGGNAD OCH ORGANISATION	3
2.1 TVÅ NIVÅER I DEN PEDAGOGISKA KARRIÄRSTEGEN	3
2.2 RÅDET FÖR HÖGSKOLEPEDAGOGISK MERITERING	4
2.3 NYTTAN FÖR HÖGSKOLAN OCH INCITAMENT FÖR UTSEENDE AV MERITERADE OCH EXCELLENTA LÄRARE	4
3. HANDLÄGGNINGSDRNING	5
3.1 INITIERING AV ANSÖKNINGSFÖRFARANDE	5
3.2 ANSÖKAN UTFORMNING OCH INNEHÅLL	5
3.3 FÖRGRANSKNING AV ANSÖKAN	6
3.4 SAKKUNNIGGRANSKNING INKLUSIVE PEDAGOGISKT SAMTAL	6
3.5 BESLUT OM UTSEENDE TILL MERITERAD RESPEKTIVE EXCELLENT LÄRARE	7

BILAGOR

- Bilaga 1 Kriterier för utseende till meriterad lärare
- Bilaga 2 Kriterier för utseende till excellent lärare
- Bilaga 3 Övergripande principer för vad en pedagogisk portfölj ska innehålla

1. Inledning

1.1 Pedagogisk karriärstege vid Högskolan i Skövde

Av Högskolan i Skövdes utvecklingsplan för åren 2017–2022 framgår det att ”pedagogiskt utvecklingsarbete ska vara en självklar del av Högskolans verksamhet och den enskilde lärarens karriärutveckling. Utvecklingsarbetet ska utgå från det egna akademiska lärarskapet. Den ämneskunniga läraren ska, genom ett systematiskt och reflekterande arbetssätt, utveckla sin pedagogiska kompetens”. Det övergripande syftet för Högskolans modell för pedagogisk karriärstege är att bidra till den excellenta lärmiljön genom kvalitetsdrivande högskolepedagogiska processer i högre utbildning.

Målet med den pedagogiska karriärstegen är att kompetensutveckla och bedöma ämneskunniga lärares skicklighet i att bedriva pedagogisk verksamhet i praktiken.

Detta ska ske genom att:

- stimulera lärare att utveckla en hög pedagogisk kompetens
- stimulera lärosätet och institutionerna att skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling
- uppmärksamma och premiera hög högskolepedagogisk kompetens hos undervisande personal
- tydliggöra kriterier för högskolepedagogisk skicklighet

Högskolan ska också bedöma och belöna den skicklighet som uppnås inom den pedagogiska karriärstegen. Rådet för högskolepedagogisk meritering ansvarar för handläggningen av ansökningar inom den pedagogiska karriärstegen.

Den pedagogiska karriärstegen vid Högskolan i Skövde omfattar två nivåer – meriterad lärare och excellent lärare. Det finns en tydlig progression mellan de två olika nivåerna och fastlagda krav och kriterier för att kunna utses till meriterad respektive excellent lärare. Dessa krav och kriterier återfinns i bilagorna 1 och 2.

Krav på dokumentation

Det finns en tydlig skillnad på kraven på dokumentation vid pedagogisk och vetenskaplig meritering. Vid den vetenskapliga meriteringen utgör de publicerade verken dokumentationen. Vid den pedagogiska meriteringen krävs en annan typ av dokumentation. Detta innebär att de pedagogiska meriterna måste styrkas med intyg och annan dokumentation, från exempelvis chefer, kollegor, studenter och kollegiala organ/organisationer beroende på vilka meriter som åberopas.

1.2 Pedagogisk skicklighet och akademiskt lärarskap

Till grund för Högskolans pedagogiska karriärstege ligger begreppen pedagogisk skicklighet och akademiskt lärarskap. Enligt Högskolelagen ska högre utbildning vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. I läraruppdraget ingår därmed att utifrån aktuella och relevanta ämneskunskaper använda adekvata pedagogiska och didaktiska förhållningssätt som stimulerar, utmanar och bidrar till studenternas lärande, engagemang, självständighet och kritiska tänkande. Undervisning vid Högskolan kan ske på flera olika utbildningsnivåer (grundnivå, avancerad nivå och utbildning på forskarnivå) och inom skilda undervisningsformer

(campus, nätbaserad, lärcentrabaserad, samt uppdragsutbildning). Detta ställer sammantaget olika krav på pedagogisk skicklighet.

Pedagogisk skicklighet innebär att ha och utöva en bred erfarenhet av pedagogiska och didaktiska teorier och modeller för undervisning och lärande, samt att använda dessa på ett kvalitetsdrivande och relevant sätt i praktiken. Undervisningsskicklighet är en delmängd av den pedagogiska skickligheten. Pedagogiska meriter är de erfarenheter som läraren har från undervisning på olika nivåer, och från olika akademiska uppdrag (exv. som examinator, kursansvarig och ämnesföreläsare/ämnesansvarig lärare), men också från andra uppdrag och deltagande i utbildningsrelaterade nämnder, råd och högskoleövergripande organ.

Akademiskt lärarskap handlar om att ha ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap och kunskapsbildning och vad det innebär att vara lärare i högre utbildning. Det akademiska lärarskapet innebär en kvalitetsdrivande strategi där läraren reflekterar över och argumenterar för sin lärargärning i ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Ett akademiskt lärarskap innefattar förutom skicklighet i undervisning och handledning även inslag av pedagogisk kritisk självreflektion.

Mer information om pedagogisk skicklighet och akademiskt lärarskap och dess betydelse för meritering inom Högskolans pedagogiska karriärstege finns i medarbetarportalen.

2. Den pedagogiska karriärstegens uppbyggnad och organisation

I detta avsnitt beskrivs de två nivåerna i den pedagogiska karriärstegen, vem som är behörig att söka, samt organisationen av rådet för högskolepedagogisk meritering

2.1 Två nivåer i den pedagogiska karriärstegen

Krav och kriterier för utseende till meriterad respektive excellent lärare återfinns i bilaga 1 och 2. Här nedan följer en kort sammanfattning av informationen i bilagorna.

Högskolans pedagogiska karriärstege innehåller två nivåer. Behörig att söka är den som har pedagogiska arbetsuppgifter, det vill säga:

- innehar en anställning vid Högskolan som lärare enligt Högskolans anställningsordning eller innehar annat relevant undervisningsuppdrag, exempelvis som bibliotekarie
- har undervisningserfarenhet inom högre utbildning (innefattande planering, genomförande, examination, utvärdering och utveckling av undervisning) motsvarande minst två år på heltid med aktiv undervisningsverksamhet under de senaste tre åren
- har högskolepedagogisk utbildning om 15 hp (eller motsvarande)

Meriterad lärare

En meriterad lärare ska ha undervisningserfarenhet på högskolenivå motsvarande två år på heltid, samt ha högskolepedagogisk utbildning om 15 hp (eller motsvarande). Läraren ska uppvisa ett akademiskt lärarskap i undervisningsuppdraget genom förmåga att omsätta ämneskunskaper i en didaktisk praktik samt uppvisa ett reflekterande och kvalitetsdrivande förhållningssätt gentemot den egna

undervisningsverksamheten. Den meriterade läraren ska ta ett aktivt organisatoriskt och kollegialt ansvar för utbildningsrelaterade frågor.

Excellent lärare

En excellent lärare ska, utöver det som gäller för meriterad lärare, ha breddat och utvecklat sitt akademiska lärarskap kvalitativt över tid. En excellent lärare ska uppvisa ett utökat vetenskapligt förhållningssätt till undervisningsuppdraget och utökad kompetens inom det högskolepedagogiska området. En excellent lärare ska visa skicklighet som pedagogisk ledare och ta ett aktivt och omfattande organisatoriskt och kollegialt ansvar för utbildningsrelaterade frågor.

Kriterier med tillhörande indikatorer för meriterad respektive excellent lärare återfinns i bilagorna 1 och 2.

2.2 Rådet för högskolepedagogisk meritering

Rådet för högskolepedagogisk meritering är inrättat av och organiserat under fakultetsnämnden och har under fakultetsnämnden det huvudsakliga ansvaret för bedömning av ansökningar inom den pedagogiska karriärstegen. Fakultetsnämnden utser samtliga ledamöter och ordförande i rådet. En detaljerad beskrivning av rådets arbetsuppgifter finns i kapitel 3.

Rådet för högskolepedagogisk meritering består av 7–8 ledamöter. Samtliga 5 institutioner ska vara representerade bland ledamöterna. Av dessa 5 ska en ledamot också vara ledamot i fakultetsnämnden. Samtliga institutionsledamöter ska vara meriterade eller excellenta lärare. Dessutom ska rådet ha en extern ledamot med expertkompetens inom högskolepedagogisk meritering och högskolepedagogisk koordinator, eller motsvarande funktion vid Högskolan. Studentkåren har rätt att utse en ledamot. HR-avdelningen utser handläggare som lämnar administrativt stöd till rådet. Ledamöter i rådet ska beredas möjlighet att delta i utbildning i bedömning av högskolepedagogiska meriter.

2.3 Nyttan för Högskolan och incitament för utseende av meriterade och excellenta lärare

Meriterade och excellenta lärare är en stor tillgång för Högskolan och de förväntas aktivt utveckla kvalitetsdrivande högskolepedagogiska processer i utbildningen utifrån sitt akademiska lärarskap. De förväntas också aktivt bidra med sin pedagogiska skicklighet inom och mellan ämnesgrupper. Syftet är att stödja och främja det akademiska lärarskapet hos enskilda individer och grupper av kollegor på lärosätet och utgöra stöd för kollegors pedagogiska meritering. De meriterade och excellenta lärarna förväntas vidare sprida sin kunskap och kompetens utanför lärosätet genom att bidra till och utveckla olika nätverk där högskolepedagogisk utveckling diskuteras, samt delta i och publicera sig på högskolepedagogiska konferenser och i högskolepedagogiska tidskrifter.

De som utses till meriterade eller excellenta lärare får en löneökning. Storleken på löneökningen för de två kategorierna fastställs av rektor.

3. Handläggningsordning

Handläggningen av ansökningar är densamma, oavsett om de rör utseende till meriterad eller excellent lärare.

3.1 Initiering av ansökningsförfarande

Ansvariga chefer ska, inom ramen för medarbetarsamtalen och den kontinuerliga kompetensutvecklingen, stötta lärare att utveckla sådan pedagogisk skicklighet att de kan bli meriterade och excellenta lärare. De ska även uppmuntra lärare som de anser har förutsättningar att möta kraven för någon av dessa nivåer, att lämna in en ansökan.

Innan ansökan lämnas in ska den sökande inhämta yttrande från chef och kontakta ordförande i rådet för pedagogisk meritering.

Yttrande från chef

Den sökande ska inhämta ett yttrande från sin prefekt (om läraren är anställd på en institution), alternativt avdelningschef (om den sökande är anställd vid Högskolans verksamhetsstöd). Yttrandet ska följa anvisad mall och visa att chefen, utifrån den enskildes förutsättningar och enhetens behov, stödjer ansökan. Eventuella särskilda insatser för den pedagogiska utvecklingen vid enheten ska beskrivas i yttrandet. Yttrandet ska sedan bifogas ansökan.

Kontakt med ordförande i rådet för pedagogisk meritering

Vid ansökan om att bli utnämnd till meriterad lärare respektive excellent lärare ska ordförande i rådet för högskolepedagogisk meritering kontaktas i ett tidigt skede för en preliminär bedömning av den sökandes meriter samt rådgivning innan en formell ansökan utformas. Den formella ansökan, inklusive bilagor, skickas elektroniskt till för rådet utsedd handläggare.

3.2 Ansökans utformning och innehåll

Ansökan kan skrivas på svenska eller engelska. Ytterligare information om ansökningsformalia och ansökningsblanketter finns tillgängligt på medarbetarportalen.

Ansökan ska bestå av följande delar:

- Yttrande från den sökandes prefekt (om personen är anställd på institution), eller avdelningschef (om personen är anställd i Högskolans verksamhetsstöd).
- En pedagogisk portfölj inklusive bilagor och CV (se bilaga 3 för mer detaljerad information om innehållet i den pedagogiska portföljen).

Pedagogisk portfölj

Den pedagogiska portföljen ska alltid innehålla:

- Lärarens redogörelse för sin pedagogiska grundsyn, utgångspunkter och antaganden
- Valda exempel av hur det ovanstående uttrycks i den pedagogiska praktiken utifrån motiverade teman
- Andra personers värdering, och omdömen om lärarens pedagogiska skicklighet och pedagogiska verksamhet.

Samtliga tre delar i den pedagogiska portföljen ska styrkas med bilagor, litteraturhänvisningar eller länkar. Utöver de ovanstående tre delarna ska den pedagogiska portföljen kompletteras med ett CV.

Omfattningen på portföljen bör vara 8–12 sidor, exklusive bilagor och CV. Övergripande principer om vad en pedagogisk portfölj vid Högskolan ska innehålla finns i bilaga 3.

3.3 Förgranskning av ansökan

När ansökan inkommer till rådet för högskolepedagogisk meritering kontrollerar för rådet utsedd handläggare att ansökan är komplett. Rådet gör också en inledande bedömning av ansökans innehåll och kvalitet. Syftet är att säkerställa att ansökan är tydlig och bedömningsbar. Om rådet anser att ansökan är komplett och uppvisar en godtagbar kvalitet utses två pedagogiskt sakkunniga, varav minst en är extern. Om rådet anser att ansökan inte är komplett begär rådet in kompletteringar från den sökande, innan processen kan gå vidare.

3.4 Sakkunniggranskning inklusive pedagogiskt samtal

Rådet för högskolepedagogisk meritering utser två pedagogiskt sakkunniga som ska granska ansökan. Minst en av de sakkunniga ska vara extern. För rådet utsedd handläggare ansvarar för att de sakkunniga får tillgång till ansökningshandlingarna samt Högskolans riktlinjer för pedagogisk karriärstege, inklusive kriterier för bedömning. För rådet utsedd handläggare bokar tid och plats för det pedagogiska samtalet.

De sakkunniga ska göra sin bedömning utifrån de kriterier som Högskolan har fastställt för den aktuella nivån (meriterad respektive excellent lärare). Till grund för sin bedömning har de sakkunniga den sökandes ansökningshandlingar. De sakkunniga ska också genomföra ett pedagogiskt samtal med den sökande. Samtalet kan vid behov organiseras som ett distansmöte. Det pedagogiska samtalet syftar till att komplettera den pedagogiska portföljen och ger möjlighet för de sakkunniga att ställa fördjupande frågor. I samtalet är det av särskilt intresse att den sökande stärker bilden av att den egna pedagogiska grundsynen och det egna akademiska lärarskapet utgör en integrerad helhet. Upplägget för samtalet ska följa den pedagogiska portföljen på sådant sätt att läraren ges möjlighet att muntligen fördjupa och utveckla återopade teman och exempel. De sakkunniga ska i sin bedömning lägga störst vikt vid den skrivna ansökan. Det pedagogiska samtalet ska ses som en komplettering av den skriftliga ansökan. Efter det pedagogiska samtalet skriver de sakkunniga sina respektive yttranden och skickar in dem till rådets handläggare.

För rådet utsedd handläggare bevakar att det pedagogiska samtalet sker och att de sakkunnigas utlåtanden inkommer till Högskolan. Rådet ansvarar för att granska att kvalitén i sakkunnigutlåtandena är godtagbar. Rådet kan begära kompletteringar från de sakkunniga. Om de sakkunnigas slutsatser går isär utses en tredje sakkunnig. Ärendet bordläggs till det sista utlåtandet inkommit och rådet för högskolepedagogisk meritering lämnar förslag till beslut utifrån majoritetsprincipen. Den sökande erbjuds möjlighet att dra tillbaka sin ansökan vid avslag innan förslag till beslut fattas av rådet för högskolepedagogisk meritering. En ny ansökan kan skickas in först när erforderliga kompletteringar av meriter uppnåtts.

3.5 Beslut om utseende till meriterad respektive excellent lärare

När de sakkunnigas yttranden har inkommit till rådet för högskolepedagogisk meritering, beslutar rådet om förslag ska lämnas till fakultetsnämnden om att utse den sökande till meriterad respektive excellent lärare. Rådet överlämnar sitt förslag om beslut till fakultetsnämnden, som sedan beslutar om den sökande ska utses till meriterad respektive excellent lärare.

Bilaga 1

Kriterier för utseende till meriterad lärare

För att vara behörig att utses till meriterad lärare ska den sökande inneha en läraranställning, eller annat undervisningsuppdrag, vid Högskolan i Skövde. Den sökande ska också ha 15 hp i högskolepedagogik (eller motsvarande), samt ha undervisningserfarenhet (innefattande planering, genomförande, examination, utvärdering och utveckling av undervisning) motsvarande två år på heltid.

Samtliga nedanstående kriterier ska också vara uppfyllda för att den sökande ska kunna utses till meriterad lärare. Till kriterierna finns även ett antal indikatorer angivna som exemplifierar hur den sökande kan visa att kriteriet är uppfyllt. Den sökande behöver inte visa meriter för samtliga exempelindikatorer för att uppfylla kriterierna.

Kriterium 1: En meriterad lärare har omfattande undervisningserfarenhet inom högre utbildning

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande har erfarenhet av:

- att undervisa inom Högskolan förekommande utbildningsformer (t.ex. campus, nätbaserad, lärcentrabaserad utbildning respektive uppdragsutbildning) till en omfattning motsvarande två år på heltid
- producerar undervisningsmaterial och läromedel utifrån en medveten ämnesdidaktik
- att undervisa olika studentgrupper och andra deltagare (t.ex. inom uppdragsutbildning)
- att inneha akademiska uppdrag såsom kursansvarig lärare, examinator, programansvarig eller ämnesföreträdare/ämnesansvarig lärare
- att anpassa sin undervisning utifrån utbildningsformen

Kriterium 2: En meriterad lärare har undervisningsskicklighet och engagemang

Indikatorer

Kriteriet kan, men är inte begränsat till, exempelvis visas genom att den sökande:

- utövar och kontinuerligt utvecklar sitt akademiska lärarskap utifrån ett professionellt förhållningssätt till studenter och kollegor
- medvetet strävar efter att stödja studenternas lärande och utvecklar deras kritiska tänkande
- aktivt arbetar med att utveckla kurser och program i samverkan med studenter och kollegor (t.ex. kurskollegor, examinatorer, programansvariga och ämnesföreträdare/ämnesansvariga lärare)

- visar sin skicklighet som lärare genom kursvärderingar, administrativ skicklighet, pedagogiska utmärkelser eller på annat sätt visar god förmåga att stödja studenters lärande och att anpassa undervisningsformerna (t.ex. föreläsning, handledning, seminarium, laboration, VFU eller annan läraktivitet) efter olika studentgruppers förutsättningar och specifika villkor i högre utbildning
- kan motivera valda arbetssätt utifrån kunskapsinnehåll och beskriva hur de genomförs i lärandesituationen.

Kriterium 3: En meriterad lärare har omsatt ämneskunskaper i en didaktisk praktik

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande:

- arbetar efter en medveten pedagogisk grundsyn utifrån det egna ämnet genom en koppling mellan teori och praktik
- uppvisar samverkansskicklighet med det omgivande samhället genom att bidra med sin ämneskompetens till det livslånga lärandet
- kontinuerligt utvecklar ämneskunskaper samt omsätter dessa i didaktisk praktik genom att utveckla och anpassa undervisnings- och examinationsformer i samverkan med studenter och kollegor (t.ex. kurskollegor, examinator, programansvarig och ämnesföreträdare/ämnesansvarig lärare).

Kriterium 4: En meriterad lärare har ett reflekterande förhållningssätt gentemot den egna undervisningserfarenheten

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande:

- utvecklar sina ämnesdidaktiska kunskaper genom forskning, fortlöpande vidareutbildning och i diskussioner med kollegor och studenter
- reflekterar över pedagogiska alternativ och hur de motiverar den egna undervisningens utformning
- problematiserar och kontinuerligt förnyar och utvecklar ämnesinnehåll och undervisningsformer i den egna undervisningsverksamheten genom diskussioner med och återkoppling till kollegor och studenter i syfte att utveckla utbildningen.

Bilaga 2

Kriterier för utseende till excellent lärare

För att vara behörig att söka till excellent lärare ska den sökande ha blivit utsedd till meriterad lärare, vid Högskolan eller vid annat lärosäte, och kvalitativt ha utvecklat sitt akademiska lärarskap samt inneha en läraranställning, eller annat undervisningsuppdrag, vid Högskolan i Skövde.

Samtliga nedanstående kriterier ska vara uppfyllda för att den sökande ska kunna utses till excellent lärare. Till kriterierna finns även ett antal indikatorer angivna som exemplifierar hur den sökande kan visa att kriteriet är uppfyllt. Den sökande behöver inte visa meriter för samtliga exempelindikatorer för att uppfylla kriterierna.

Kriterium 1: En excellent lärare har utvecklat sitt akademiska lärarskap kvalitativt över tid

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande:

- reflekterar kring hur det egna ämnesområdets förutsättningar påverkar studenternas studieprestationer och som en konsekvens av detta arbetar aktivt för att stödja att lärandemål och examensmål uppfylls
- samarbetar med studenter, kollegor, ledning, Högskolans verksamhetsstöd eller andra intressenter inom och utanför lärosätet kring högskolepedagogisk utveckling
- reflekterar över hur det egna ämnesdidaktiska utvecklingsarbetet relaterar till andra kurser/moment inom utbildningsprogrammet/utbildningsprogrammen och hur det bidrar till det egna ämnesområdets utveckling i stort

Kriterium 2: En excellent lärare har ett vetenskapligt förhållningssätt till undervisningsuppdraget samt kompetens inom det högskolepedagogiska området

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande:

- utvecklar det egna akademiska lärarskapet på ett mångsidigt och systematiskt sätt och i förhållande till olika uppdrag inom utbildning, exempelvis genom egna studier, vidareutbildning, lärarutbyte och deltagande i pedagogiska konferenser
- kommunicerar sina förvärvade högskolepedagogiska erfarenheter, kunskaper och färdigheter via nationella och internationella tidskrifter, nätverk och konferenser
- producerar undervisningsmaterial och läromedel utifrån en medveten ämnesdidaktik

Kriterium 3: En excellent lärare har engagemang och skicklighet som pedagogisk ledare

Indikatorer

Kriteriet kan exempelvis, men är inte begränsat till, visas genom att den sökande:

- utövar och vidareutvecklar sitt akademiska lärarskap utifrån ett professionellt förhållningssätt till studenter och kollegor
- uppvisar samverkansskicklighet med det omgivande samhället genom att bidra med sin ämneskompetens till det livslånga lärandet
- systematiskt främjar utveckling av det akademiska lärarskapet genom samverkan och delaktighet inom och utanför lärosätet
- initierar och driver utveckling och uppföljning av nya och befintliga kurser och program
- genomför pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag av strategisk karaktär eller andra högskoleövergripande uppdrag som syftar till kvalitetsutveckling inom utbildning
- initierar och driver pedagogiska diskussioner, pedagogiska seminarier och konferenser inom och utanför lärosätet
- blickar framåt och föreslår hur det framtida akademiska lärarskapet kan vidareutvecklas samt hur framtida pedagogiskt ledarskap kan formuleras och genomföras

Bilaga 3

Övergripande principer för vad en pedagogisk portfölj ska innehålla

Ryegårds och Winkas bok: *Pedagogisk portfölj – för karriär och utveckling* (2019)
Lund: Studentlitteratur, utgör utförlig referenslitteratur för att skriva en väl dokumenterad pedagogisk portfölj.

En pedagogisk portföljs främsta uppgift är att vara ett skyltfönster där läraren kan exponera sin skicklighet genom att visa valda delar från sitt professionella arbete. För att portföljen ska fylla sitt syfte gäller att på ett strukturerat och överskådligt sätt organisera och presentera sin portfölj. Tänk på att portföljen inte är en vetenskaplig rapport eller pedagogisk uppsats utan en personlig och reflekterande text som i första hand bör vara skriven i jag-form.

Den pedagogiska portföljen ställs samman med utgångspunkt i tre aspekter:

- den sökandes pedagogiska grundsyn,
- väl utvalda exemplifieringar ur den pedagogiska praktiken samt
- andras värderingar av och omdömen om lärarens pedagogiska skicklighet och pedagogiska verksamhet.

Samtliga tre aspekter ska styrkas med bilagor, litteraturhänvisningar eller länkar för att dokumentationen ska bli allsidig och trovärdig. Portföljen ska kompletteras med ett CV. Omfattningen på portföljen bör omfatta 8-12 sidor, exklusive bilagor och CV. Den kan skrivas på svenska eller engelska.

Formatet bestäms av vad läraren väljer att visa; det kan vara text, filmer, länkar till produktioner eller annat. Portföljen med bilagor och CV kan göras tillgängliga till exempel via websida, ett USB-minne, dvd eller text.

Pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden

Lärarens pedagogiska ställningstaganden och syn på lärande är viktig eftersom den är en grund för många av de beslut som en lärare måste fatta, men också för att den påverkar studenternas inställning till lärande och deras sätt att studera. Det är inte själva formuleringen av den pedagogiska grundsynen som är av störst betydelse vid bedömningen av pedagogisk skicklighet, eftersom en välformulerad grundsyn går ju att sammanställa från den pedagogiska litteraturen. En erfaren bedömare av pedagogisk skicklighet genomskådar dock sådant. Det som är av störst betydelse att visa är hur den pedagogiska grundsynen kommer till uttryck i den egna, konkreta lärargärningen i praktiken.

Det ska finnas självvärderande inslag, en egenreflektion, som visar att läraren har ett vetenskapligt förhållningssätt till undervisning och lärande. Det innebär att de val en lärare gör när det gäller metodik, struktur och innehåll i en kurs bygger på vad den pedagogiska forskningen, samt egen och andras erfarenhet har visat vara effektivt för att

främja studenternas lärande. Den egna praktiken ska kunna motiveras vetenskapligt eller utifrån en väl reflekterad erfarenhet och i egenreflektionen ska det tydligt framgå hur och på vilket sätt den egna pedagogiska grundsynen genomsyrar praktiken.

Frågor som kan vara vägledande:

Vilka avsikter har du med dina läraktiviteter?

Vad vill du att din undervisning ska leda till för dig själv, för dina studenter, för lärosätet?

Vilka mål och kvalitetsdrivande strategier använder du för att utveckla studenternas lärande?

Hur praktiserar du dessa strategier och hur vet du att dina mål uppnås?

Du ska också beskriva hur det sammanhang du arbetar i påverkar din undervisning samt hur du förhåller dig till detta. I denna del ska du också beskriva omfattningen av undervisningserfarenhet. Tabeller och figurer i bilaga kan vara användbara för att skapa överskådlighet. Hänvisa till litteratur, länkar, bilagor eller CV där så är lämpligt.

Den pedagogiska praktiken

Huvuddelen av portföljen ska bestå av exempel på konkreta undervisningserfarenheter. Det ska finnas olika typer av dokumentation från din pedagogiska praktik och annat material som kan visa på en pedagogisk skicklighet och styrka argumentationen i egenreflektionen. De exempel som väljs ska visa hur din pedagogiska grundsyn kommer till uttryck samt hur kriterierna för pedagogisk skicklighet uppfylls. Exempel på material och dokument som kan visa på och styrka olika aspekter av en lärarens pedagogiska skicklighet är kursvärderingar, intyg om pedagogiska insatser och skicklighet, kursplanering, examinationsuppgifter, dokumenterade läraktiviteter och läromedel läraren har producerat (t.ex. läroböcker, video eller interaktiva övningar). Exempelen bör behandla alla olika aspekter av lärarrollen. Den ska också visa utvecklingen av den egna lärarrollen över tid och därför behöver även meriter som har med den utvecklingen att göra tas upp. Ett exempel kan vara deltagande i en pedagogisk kurs eller i ett pedagogiskt utvecklingsprojekt och hur det påverkat studenternas lärande. Deltagandet i sig säger inte något om den pedagogiska skickligheten. Det som visar att någon har utvecklat sitt akademiska lärarskap är en beskrivning vad aktiviteten har haft för betydelse för den egna utvecklingen och ytterst hur det i sin tur påverkat studenternas lärande. Det är med andra ord en reflektion som kopplar till den egna praktiken som visar på pedagogisk skicklighet.

Den pedagogiska skickligheten utgår från undervisningsskicklighet till att även inkludera och lyfta även fram det akademiska ledarskapet såsom utövande av organisatoriskt och kollegialt ansvar inom sitt ämnesområde (exempelvis i utveckling och genomförande av utbildningsprogram, ämnesföreträdskap och liknande kollegiala och organisatoriska uppdrag) samt spridandet av den kunskapen till andra kollegor internt och externt.

Det är även eftersträvansvärt att illustrera exempel som hade en god och genomtänkt intention, men som inte fungerade som förväntat i praktiken, beskriv då hur den uppkomna situationen hanterades och reflektera över varför situationen uppstod. När läraren reflekterar över sin pedagogiska verksamhet och det kontinuerliga utvecklingsarbetet finns möjlighet att upptäcka styrkor och svagheter och det synliggörs

inom vilka områden som läraren behöver utvecklas vidare och en bild framträder av vilka moment i den egna lärargärningen som håller god kvalitet och vilka aktiviteter/moment som behöver förändras.

För respektive exempel beskrivs aktivitet, målgrupp, pedagogiska val, resultat, lärdomar och reflektioner. Beskrivningarna ska styrkas av hänvisningar till bilagor, litteratur, länkar eller CV där så är lämpligt. Beakta de kriterier som gäller för meriterad respektive excellent lärare när du väljer vilka praktiska erfarenheter du vill lyfta fram i portföljen.

Värderingar och omdömen

Det som beskrivs i en pedagogisk portfölj behöver så långt som möjligt styrkas av relevanta dokument och gärna av personer som känner till den sökande och det pedagogiska arbetet. I ansökan ska det finnas intyg från prefekt, eller avdelningschef (om den sökande är anställd vid Högskolans verksamhetsstöd) men det kan också finnas intyg eller värderingsunderlag från exempelvis övriga chefer, kollegor, externa bedömare och studenter (via till exempel kurs- och programvärderingar).

Referenspersoner kan anges.